

Maý 11, 2020

Kime: Nurmuhamet Amannepesow, Türkmenistanyň Saglygy Goraýyş we Derman Senagaty Ministri; Hans Kluge, BSGG-nyň Ýewropa Sebitleýin Müdiri; Paulina Karwowska, BSGG Wekili we Döwlet Edarasynyň Müdiri; Elena Panowa, BMG-nyň Türkmenistandaky Rezident Koordinatory

Mowzuk: Zerur we Ygtybarly Saglyk Maglumatlarynyň Türkmen Ilatyna Elýeterligi

Hormatly Saglyk Hünärmenleri,

Biz ýakyn geljekde ýurduň COVID-19 bilen bagly ýagdaýyna has gowy düşünmek maksady bilen BSGG-nyň Türkmenistana hünärmenleri ugratjakdygyny bilýäris. Biz bu karary goldaýarys we Türkmenistanyň Saglyk Ministriliginiň ilat bilen aragatnaşygyny pugtalandyrmaga mümkinçilik döreder diýip tama edýäris.

Gynansakda, soňky dört aýyň içinde döwlet gulluklarynyň we BMG-nyň ikisi hem internet ulgamynda koronawirusa degişli çykyş etmediler. Ilat bilen aragatnaşygyň bolmazlygy wirusyň gelip çykyşy, önüni alyş we bejeriş ýollary barada galp we ylma ters gelýän maglumatlaryň hem-de konspirasiýa teoriýalarynyň döremegine ýol açýar. Bu biziň her birimize şahs we jemgyýet hökmünde ýiti täsirini ýetirýär.

Biz hünärmenler BSGG-nyň maksadyndan ugur alyp, ylmyň, delilleriň, we oňaly tejribeleriň üsti bilen Türkmenistandaky ähli degişli wekilleri ilat bilen gönüden-göni aragatnaşyk açmaga we saklamaga höweslendirerler diýip tama edýäris.

Biz 2020-nji ýylyň fewralynda [Saglyk Ministriligine ýazan hatymyzda](#) resmi ulgamlaryň üsti bilen (Ministrligiň websaýty, sosial mediýa, gyzgyn liniýa) ilat bilen aragatnaşyk açmaklaryny soradyk. Hatymyzda ilatdan bize gelip gowşan soraglardyr ünjüleri hem belläp geçdik. Biz ol haty BSGG we BMG Türkmenistan bilen paýlaşdyk. Hata Ministrlikden jogap gelmedi.

Hatda hödürlän maslahatlarymyzyň biri COVID-19 gyzgyn liniýasyny açmakdy. Saglyk Ministrligi bir aý soňra 24/7 işleýän koronawirus gyzgyn liniýasyny işe girizdi. Gynansakda, bu ýeterlik däl. Biz Saglyk Ministriligine ilat we häkimiýet arasyndaky ynamy berkitmekde ähmiýetli rol oýnajak prosesi ýola goýmaga goldawymyzy we maslahatymyzy hödürleýäris:

Türkmen dilinde COVID-19 barada ylmy we informasion materiallary döretseňiz we ýaýratsaňyz: Biz diňe ýurtda infeksiýanyň bardygy ýa-da ýokdugy barada habar bermegiňizi soramaýarys. Biz virus barada ýurt we global derejesinde zygiderli maglumat berip

durmagyňyzy sorayarys. Häzirki wagtda, [ministrligiň websaýtynda](#) COVID-19 barada hiç hili maglumat berilmeýär. BSGG-nyň Türkmenistandaky wekilhanasynyň websaýty hem türkmen dilinde däl.

Ilat üçin dowamly epidemiologik hasabat çykarsaňyz. Hasabatda ýurtdaky häzirki ýagdaýlar, COVID-19 ýokuşmalaryna ýa-da ýokuşmanyň ýokdugyna degişli sanlar, barlagdan geçenleriň sanlary, anyklaýyş testleriň elýeterligi, hassahanalaryň göwrümi, lukmançylyk işgärleriniň taýýarlygy, gorag enjamlarynyň elýeterligi, karantin çäreleri we ş.m barada maglumat berilse.

Taýýarlyk çäreleriniň üstünde işleşmek: Dürli ýagdaýlar üçin taýýarlyk çärelerini görmek olary ilat bilen paýlaşmak bilen deň derejede möhüm. Bu çäreleri Saglyk.org we beýleki raýat jemgyýetçilik toparlary ýaly hyzmatdaşlyk etmäge taýýar toparlaryň tejribelerinden peýdalanmak arkaly ösdürip bolar. Çünki bu toparlar ýyllarboýy ilat bilen aragatnaşykda bolup, online we offline saglyk maglumatlaryny paýlaşyp gelýärler. Şeýle-de, ejiz hasaplanýan ýaşulular, maýyplygy bolan adamlar ýaly toparlar bilen iş salyşyp gelýän toparlar hem, taýýarlyk çärelerine saldamly goşant goşup bilerler.

Biz degişli wekiller bilen konstruktiv we manyly hyzmatdaşlyk gurmagyň ähmiýetli netijeleri berjekdigine ynanýarys. Biz Saglyk Ministriligine-de, Birleşen Milleter Guramasyna-da goldaw bermäge taýýar.

Hormat bilen,

Saglyk topary

www.saglyk.org

saglykda@gmail.com